

Instrukcja

Ochrony pracowników przed zagrożeniami biologicznymi, na jakie mogą być narażeni podczas pracy w Archiwum Uniwersytetu Humanistyczno – Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie

W archiwum pracownik może być potencjalnie narażony na kontakt z różnymi czynnikami biologicznymi, najbardziej podczas konserwacji i czyszczenia zbiorów. Ekspozycja na te czynniki występuje najczęściej w kontakcie z materiałami starszymi, narażonymi na ciepło, podwyższoną wilgotność, kurz, mikroorganizmy, owady, kontakt z wydzielinami innych osób. Drobnoustroje mogą wywierać szkodliwy wpływ na organizm ludzki wywołując choroby. Stanowią potencjalne zagrożenie dla pracowników, gdyż mogą być przyczyną zakażeń, uczuleń, zaburzeń układu odpornościowego oraz licznych dolegliwości.

Zagrożenia biologiczne

Zagrożenie Grupa zagrożenia	Źródła zagrożenia Drogi narażenia	Możliwe skutki zagrożenia	Środki ochrony przed zagrożeniami
Aspergillus fumigatus - Kropidlak popielaty	Pleśniejące książki, podklejenia obrazów, płótno, deski, oprawy skórzane	Aspergiloza płuc, astma, alergiczny nieżyt nosa, wytwarza toksyny	Ochrona książek przed spleśnieniem, regularne odkurzanie, wietrzenie pomieszczenia
Gr. 2, brak szczepień	Powietrzno-kropelkowa, powietrzno-pyłowa		
Aspergillus Niger- Kropidlak czarny	Pleśniejące książki	Zakażenie ucha, alergiczny nieżyt nosa, astma, wytwarza toksyny	Ochrona książek przed spleśnieniem, redukcja zapylenia, odgrzybianie, regularne odkurzanie, wietrzenie pomieszczenia
Gr. 2, brak szczepień	Powietrzno-kropelkowa, powietrzno-pyłowa		
Dermatophagoides spp.-Stawonogi (roztocze)	Kurz	Alergia, astma oskrzelowa, alergiczny nieżyt nosa, zapalenie spojówek i skóry	Zwalczanie roztoczy metodami fizycznymi i chemicznymi, odkurzanie, wentylacja pomieszczenia
Brak szczepień	powietrzno-pyłowa		
Herpesvirus-Wirus ospy wietrznej, półpaśca	Ludzie	Ospa wietrzna, półpasiec	Wentylacja pomieszczenia,
Gr. 2, brak szczepień	Powietrzno-kropelkowa		
Ortomyxoviridae- Wirusy grypy (typ A,B,C)	Ludzie	Grypa, zapalenie płuc	Szczepienia (tylko A i B)
Gr.2, szczepienie możliwe			

Dalsze informacje: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 22.04.2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (DZ. U. z dnia 11.05.2005 r.)

Zalecane warunki przechowywania papieru to stabilna temperatura około 16-18 st.C i wilgotność względna (RH) m pomiędzy 45 a 55 %. Temperatura w pomieszczeniu nie powinna przekraczać 21 st. C.

Należy chronić książki, dokumenty, rysunki i mapy przed bezpośrednim działaniem światła słonecznego. Zarówno światło słoneczne, jak i sztuczne zawierają promieniowanie ultrafioletowe, emitują ciepło i są przez to szkodliwe dla papieru.

Atak pleśni najbardziej zagraża dokumentom i książkom mokrym lub wilgotnym. Zamoczone woluminy powinny być wysuszone tak szybko, jak to możliwe. W przypadku, gdy tylko kilka książek uległo zamoczeniu, najprostszym działaniem jest wysuszenie otwartych woluminów ciepłym strumieniem powietrza i zastosowanie wentylatorów powodujących ruch powietrza (przeciąg). Ważne jest częste wietrzenie pomieszczenia, gdzie odbywa się suszenie książek. Większe ilości zalanych książek powinny być poddane głębokiemu zamrażaniu tak szybko, jak to możliwe i w późniejszym etapie wysuszone z pominięciem fazy ciekłej (tzw. liofilizacja). Zawsze należy dokładnie sprawdzić dokumenty, które zostały pozyskane z niepewnego źródła, piwnicy lub strychu.

Należy upewnić się, że nie są one zaatakowane przez owady lub pleśnie.

ZALECENIA

1. Posiłki i napoje można spożywać tylko w jadalni
2. Używać fartuchów, maseczek oraz rękawiczek ochronnych, szczególnie podczas odkurzania i czyszczenia zbiorów.
3. Myć starannie ręce po zakończeniu czynności.

Częstochowa, 2009

ZATWIERDZAM